ZARZĄD MIEJSKI
LIGI KOBIET
w Zduńskiej Woli

R E F E R A T

na plenarne posiedzenie Zarządu Miejskiego Ligi Kobiet w Zduńskiej Woli na temat " Udział Ligi Kobiet w poradnictwie prawno-społecznym"

Celem działalnosci Ligi Kobiet jest między innymi prowadzenie i rozwijanie poradnictwa prawno-społecznego a więc popularyzowanie obowiązujących przepisów prawnych normujących pozycję kobiety w pracy zawodowej i rodzinie oraz wskazanie w jaki sposób może ona z tych przepisów korzystać.

Koordynatorem naszej działalnosci w tym zakresie jest Komisja Prawno-Społeczna przy Zarządzie Miejskim Ligi Kobiet . Konkretnej merytorycznej pomocy w tym względzie udziela poradnia działająca przy tymże Zarządzie.

Poradnia prawno-społeczną chlubi się działalnością przy ZM LK od roku 1950 i osiągnięcia swe zawdzięcza wytrwałej i twórczej pracy społecznej ludzi dobrej woli, prawników takich jak Henryk Starski i Edward Wrzosek. Obecnie od 1955 roku udziela porad w każdy czwartek adwokat Henryk Starski.

Poradnia nasza przez świadczenie usług informacyjnych w szerokim zakresie, a także przez oddziaływanie psychologiczne i wychowawcze oraz przez pomoc prawną i socjalną przychodzi z wydatną pomocą rodzinie w jej rozlicznych trudnosciach życiowych. Do załatwienia najtrudniejszych i najbardziej przykrych spraw potrzebna jest często współpraca z roznymi instytucjami i organizacjami a zwłaszcza opiekunami społecznymi, Wydziałem Opieki Społecznej, Polskim Komitetem Pomocy Społecznej, Poradnią Wychowawczo -zawodową, szkołami, placówkami specjalistycznymi służby zdrowia, sądem, Zespołem Adwokackim,

Prokuraturą i MO.

Z poradnictwa indywidualnego korzystają przeważnie kobiety mieszkanki Zduńskiej Woli. Na ogólną liczbę 142 porad udzielonych w 1971 roku i I kwartale 1972 r. 125 - to kobiety pochodzące z środowiska robotniczego pracownice fizyczne o wykształceniu podstawowym.

Charakter spraw załatwianych przez poradnię można podzielić na 3 zasadnicze grupy:

1. dotycząca alimentacji na rzecz dzieci i rodziców,
2. rozwodów,
3. prawa pracy i rożne.

Największą ilość porad obejmuje pierwsza grupa. Na ogólną liczbę udzielonych w/w okresie porad prawnych 70% stanowią sprawy dotyczące alimentacji. Organizacja nasza nie korzystała jeszcze w pełni z uprawnień jakie jej zostały nadane przepisami kodeksu cywilnego i innych aktów prawnych zgodnie z art. 61 kodeksu postępowania cywilnego.

ZM LK w Zduńskiej Woli wystąpił z 17 -ma powództwa-mi na rzecz obywateli w sprawach o roszczenia alimentacyjne. W obronie tych pokrzywdzonych, którzy sami nie umieją lub nie chcą dochodzić swoich praw.

Organizacja nasza skorzystała z możliwości wystąpienia o alimenty na rzecz starych rodziców, żon, i dzieci bez ich zgody, a nawet wbrew nim ale w ich interesie w 38 wypad-kach. Zarząd nasz nie korzystała jednak z możliwości włączenia się do postępowania sądowego, nie składał oświadczeń i nie zgłaszał wniosków. Przedstawiciel naszej oranizacji adwokat Henryk Starski był również w 36 sprawach pełnomocnikiem w sprawach o roszczenia alimentacyjne.

W latach 1971 i Ikwartale 1972 aktyw prawniczy opracował 57 pozwów do sądu o dochodzenie alimentów dla dzieci, żon i starych rodziców. O ile przysądzenie alimentow pokrzywdzonym nie napotyka na trudności o tyle powazne kłopoty łączą się z ich ściągalnością.

Dłużnicy po wyroku często zmieniają pracę na gorzej płatną, tylko po to by nie płacić wysokich kwot alimentacyjnych lub często zmieniają miejsce zamieszkania np. matka 3-ga dzieci ma przysądzone alimenty, ojciec dzieci wyjeżdża do innego miasta wchodzi w konkubinat z inną kobietą, adoptuje jej dziecko. Chcąc uchylić się od płacenia alimentow na swoje dzieci, konkubina wnosi pozew do sądu o alimenty na adaptowane dziecko, które sąd przysądza. Ojciec zamiast płacić na swoje dzieci płaci na adoptowane. Zaległe alimenty urosły w tej chwili do kilku-nastu tysięcy. Ponieważ mężczyzna mało zarabia, komornik ściąga alimenty na dziecko konkubiny, brak natomiast jest już pieniędzy na wypłacenie alimentów swoim dzieciom. Ponieważ ojciec dzieci od czasu do czasu przesyła pewną sumę pieniędzy nie można go posądzić o złośliwe uchylanie się od alimentów.

Kobiety nie zawsze chcą wnieść do sądu pozew p/ko byłemu mężowi o złośliwe uchylanie się od alimentow. Jak bardzo bolesne są sprawy o alimenty przytoczę jeszcze jeden przykład : młoda matka ma 3-ro dzieci, męża alkoholika który nie daje pieniędzy na utrzymanie rodziny, żona wnosi sprawę o alimenty, mąż złośliwie uchyla się od płacenia alimentów, wreszcie sprawa o złośliwe uchylanie się od alimenta-cji, wyrok, mąż osiaduje karę i po wyjściu z więzienia dalej nie płaci. Powstaje pytanie. Czy dalej męża sądzić o złośliwe uchylanie się od alimentów?

Na naszych spotkaniach kobiecych często podnoszony

był ten problem. Postulowano zorganizowanie tzw. miejsc pracy gdzie ojcowie mogliby swoją pracą zarobić na opłatę alimentów lub by państwo przejęło na siebie obowiązek utrzymania dzieci a samo zajęło się ściągalnością alimentów. Jeden komornik oraz nasze wnioski o ściągnięcie alimentów nie zawsze są w stan-nie pomóc kobiecie.

Druga grupa porad prawnych, których w chwili obecnej udziela się dużo, to porady w sprawach rozwodów. I tutaj należałyby się pewne inowacje. W naprawdę trudnych przypadkach gdzie mąż,pije, znęca się moralnie i fizycznie nad żoną a ją nie stać na opłatę kosztów sądowych, można by było sprawę rozwodową zakładać kredytowo, z tym, że kosztami obciążyć pozwanego. Wiele kobiet będących w trudnych warunkach materialnych napewno skorzystałoby z tej formy pomocy. Ze sprawą rozwodową łączą się inne przykre sprawy jak podział majątku oraz sprawy mieszkaniowe. Są nieraz śmieszne lecz smutne paradoksy, że małżonkowie nadal po rozwodzie mieszkają razem, gdyż trudna sytuacja mieszkaniowa uniemożliwia przydział oddzielnych mieszkań.

Inna grupa porad to poradnictwo z zakresu prawa pracy, zatrudnienia, majątkowe itp.

Ogółem w omawianym okresiem udzielono porad:

alimentacyjnych -95
rozwodowych -29
prawa pracy -11
innych - 7

Razem 142 porady prawne.

Oprócz w/w porad poradnia nasza przeprowadza interwencję bezpośrednią, najczęściej są to interwencje dotycz-ce: zatrudnienia kobiet poszukujących pracy, pomocy materialnej rodzinom jej potrzebującym, spraw mieszkaniowych

i alkoholizmu.

Zarząd nasza w roku 1971 interweniował w 8 przypadkac nałogowego alkoholizmu. Były to skierowania do Społecznej Komisji Lekarskiej przy PMRN.

Z problemem tym łączy się sprawa młodzieży zdemorali-
-zowanej pochodzącej najczęściej z rodzin, które są niezdolne do wykonywania funkcji wychowawczych. Dość duży procent młodocia-
-nych przestępców pochodzi z rodzin rozbitych, wielodzietnych, opuszczonych przez ojców, ktorzy nie wywiązują się z obowiązku alimentacyjnego. Zaobserwowany wzrost przestępczosci jest dla nas sygnałem o konieczności ozywienia, działalności profilaktycznej na tym odcinku. W roku 1971 ZM LK przeprowadził dyskusję dla aktywu kół LK, Zarządu, młodziezy i pedagogow na temat projektu ustawy o ochronie młodziezy przed demoralizacją, włączając się tym w ogolnonarodową akcję. Dysutantki wnioskowały: większe zaangazowanie organizacji ZMS i Zw.Zawodowych w wychowaniu młodego pokolenia, karanie rodziców za niewywiązywanie się ze swych funkcji wychowawczych większymi sumami niz to przewiduje projekt ustawy. Wnioski zostały przekazane do ZW LK.

Nowy kodeks karny, ktory wszedł w zycie z dniem 1.I.1970 umozliwił organizacji kobiecej włączenie się do procesu karnego. W 1971 roku Zarząd nasza zorganizował dla aktywu kół Ligi Kobiet i Zarządu szkolenie n a temat "Zasad i form realizacj uprawnień organizacji Ligi Kobiet w prosesie karnym". Dotychczas jednak nie korzystałysmy z uprawnień jakie nam przysługują w procesie karnym.

Oprocz poradnictwa idywidualnego prowadzimy takze poradnictwa zespołowe. Komisja Prawno-Społeczna przy ZM LK zwraca w swej działalności coraz baczniejszą uwagę na prowadzenie akcji zmierzających do zapobiegania i łagodzenia

konfliktów rodzinnych. Jedną z placówek do szerzenia tej działalnosci jest poradnia przedmałzeńska prowadzona wspolnie z Urzędem Stanu Cywilnego, Towarzystwem Planowania Rodziny, prowadząca prelekcje dla kandydatow do stanu małzeńskiego w zakresie seksuologii, pedagogiki, prawa rodzinnego, socjologii oraz pokazow gospodarstwa domowego. Poradnia przedmałzeńska cieszy się dużą popularnoscią wsród młodych czego dowodem jest wysoka frekwencja i bezposrednie zaangazowanie i zainteresowanie na wykładach. Część aktywu specjalistycznego rekrutuje się spośród aktywu Ligi Kobiet. Społecznie zaangazowani specjalisci stanowią cenną kadrę prelegentów naszej organizacji. Za ich pomocą rozwijamy poradnictwo zbiorowe poprzez spotkania, wieczory dyskusyjne i pogadanki w kołach LK . W omawianym okresie odbyło się 13 prelekcji z zakresu prawa cywilnego.

x

x x

W oparciu o wnioski i doświadczenia wypływające z dotychczasowej działalności koniecznym wydaje się:

1. zwiększenie udziału organizacji Ligi Kobiet w procesie cywilnym z uwzględnieniem egzekucji alimentow.
2. rozszerzenie współpracy z sądem w zakresie udziału Ligi Kobiet w procesie karnym.
3. kontunuowanie poradnictwa zbiorowego poprzez pozyskanie do współpracy szerszego grona specjalistow.
4. przeprowadzanie okresowo analizy spraw i przypadkow zgłaszanych do poradni.